

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők
Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZERDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre 2 frt,
negyedévre 1 frt.
Hirdetmények díja.
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bálygaljárt külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Az erdélyrészi kárpátgyűlés alsófehérmegyei osztályának közgyűlése.

Mégis csak szép dolog az ifjuság! Amint nő, fejlődik, erősödik, amint kezd beszélni, tenni, munkálni; amint szeméit ragyogó tekintettel, büszkén, bátran hordozza körül, — habár nem hivatkozhatik tényekre, csak reményekre, nem mutathat fel anyagi előnyöket, dus vagyont, csak vállalkozó szellemet és vidámságot, — mégis övé az élet, őt fogadja a bizalom, őt pártolják, emelik, dédelgetik, köréjük gyűl, siet mindenki, aki szereti az ifjuságot és bizik jövőjében.

Igy van az az egyetemen is. Az újdonság ingerével hatnak s kivált ha eddig szokatlan, új tért vesznek fel működésük körébe; csak egy kis sikert ígérjen működésük — övék a közönség figyelme és pártolása.

E figyelmet és pártfogást vármegyénk területén még egy egyet sem nyerte ki oly mértékben, mint az E. K. E. alsófehérmegyei osztálya, melynek ifju életében szokatlanul fényes, ragyogó pontot képezett közgyűlése és kirándulása vármegyénk legszebb, legérdekesebb része: az aranyvidékre.

Most, utólagosan végigfutva az eseményeknek emlékezetünkbe élénken bevésődött csodálatos szép, megragadó sorozatán, úgy látjuk, hogy e kirándulás valóságos diadalut számba megy s csak azt sajnáljuk, hogy miért nem voltak többen széles, messze körből, miért nem volt ott jobban, nagyobb számmal képviselve a fővárosi sajtó is, hogy méltó szavakban, lehető széles körben hirdethette volna e gyönyörű vidék megragadó szépségeit.

Az E. K. E. e szép kirándulással jó szolgálatot tett vármegyénk közönsége marosmenti és felföldi részének, különösen pedig az itt lent lakóknak, kiknek fogalmuk sem volt a természet oly változatos szépségeiről és Zalathna, Abrudbánya, Bucsum, Verespatak lakosságának igaz vendégszeretetéről s áldozatkészségéről, melyet kellőleg kiemelni és magasztalni alig lehet eléggé.

Régi terv — szinte egy esztendősi! — valósult meg augusztus 24-én, midőn az E. K. E. alsófehérmegyei osztályának tagjai Nagyenyeden a gyorsvonattal utra keltek. Gyulafehérvárt az indóháznál Novák Ferenc kir. tanácsos polgármester, Roska József főkapitány várta a társaságot, melynek feje Csató János alispán, tagjai pedig Gáspár János, dr. Varró L., Czirner József, neje és Laura leánya, dr. Farnos Árpád és neje, Mezős József és neje, Jovián Viktorné, Fűzi Katinka, Szilágyi Gyula, Ila és Rozsika leányaival, Radnothi Dezső, Fogarasi A., Váró F., Veres Endre, Gál László Felvinczről, Ferenczi Dezső Kozosvárról, dr. Ráczkóvi Samu Sz.-Udvarhelyről, Sisszel Victor Balásfalváról, Vajda P., Kruspér mérnök voltak. Eléjük utazott Abrudbányáról Képes Ferenc főkapitány s együtt kényelmes kocsiba ülve vonultak Zalathna felé. Utközben Metesden megállott a társaság, a patak partján letelepedett s mitután jól villásreggelizett tovább rogovva, a déli órákban Zalathnán érkezett, hol szép közönség élén Slafkovics István községielőjáró fogadta szíves üdvözléssel, mire Csató alispán felelt s ezután bevonultak a Zalathna község által a Slafkovics vendéglőben rendezett díszebédhez.

Az ebéd pompás hangulatban, vidám köszöntőkkel fűszerezve és kitűnő kűrtököláccsal végezve folyt le s a társaság megszaporodva Oelberg Gusztáv, Wenetsek M., Molnár K. és neje, Ajtay Gyula, Csiky Manó, Radu J., Csiky J., Albini Gy., Kohler János, Barna Kálmán, Tókos J., Szeles Géza és dr. Deuts M. ügybuzgó tagokkal és Boér Béla abrudbányai polgármesterrel vidáman kapott fel az Abrudbányáról odarendelt kocsikra.

Az ebéd alatt hullott eső által pormentessé tett uton haladva Bucsumban Imreh Károly verespataki főszbíró jött egy nagyobb küldöttséggel és bandériummal, melyben bucsumi román ifjak szép számmal vettek részt. Igen kedves meglepetést okozott a bucsum-sászai román pap neje, ki pompás virágoskorral üdvözölte az alispánt.

Este 8 óra lehetett, midőn feltűnt Abrudbánya csillogó világításban. Egyszerre megdördültek a mozsarak, rázendítette a zenekar, a banderium s az üdvözlésre kisetett közönség lelkes éljenzésben tört ki, s ime egy igen szép, „Isten hozott“ feliratu díszkapuhoz érve, hosszú fátylasor várt. Rendkívül meglepett mindenkit e váratlanul fényes fogadás s midőn Boér polgármester kie-

melve a kárpátgyűlés jelentőségét, meleg beszédben üdvözölte a társaságot, Csató alispán méltán meghatva köszönte meg e szívélyes fogadtatást.

Fenyőgalyakkal díszített, kivilágított utcákon, fátylások sorai közt, mindegyre felújuló éljenzéssel fogadva vonult be a menet a piacra, hol a kiválóan figyelmes rendezőség az egyes vendégeket szíves házi gazdáikhoz vezette. Rövid idő múlva a Knobloch féle vendéglő kerti helyiségében nagy-szerű ismerkedési estély volt, melyre megjelent Abrudbánya, Verespatak közönsége, köztük számos román. A köszöntők sorát Boér polgármester kezdte meg ő Felségét éltetve; utána Csató alispán emelkedett fel, lelkes beszéddel köszönve meg Abrudbánya, Verespatak, Bucsum községének lelkes fogadtatását, kifejezve, hogy a bucsumi banderium „szetreake“-ja ép oly jól esett, mint az abrudbányai éljenzése, mivel ezzel legjobban volt tanúsítva az annyira szükséges együttérzés, mely e vidék magyar és román lakosságát, mint e közös haza fiait, áthatja. Mondtak még igen sokan szép és jó tosztokat, s a társaság rendkívül emelkedett hangulatban késő éjjel oszlott szét.

II-ik nap, 25-én reggel 6 órakor, midőn a turista társaság a hosszú ut utáni pihenőből ébredni kezdett, óriási füstszertű kód borította a még csöndes havasali város levegőjét.

Félve gondoltunk, hogy szép programmunkra az idő keze vörös vonást húz s igen aggódtunk, hogy már pusztá divatból is a turistáknak okvetlen meg kell ázniok. Mortondirozó hangulatban szűresültük tehát reggeli kávékat s a hölgyek e miatti elkeseredésében még szokásaikhoz is hűtlenné lettek — s azon kijelentéssel, hogy nekik a közgyűlésen ugy sincs referálni valójuk csak lelkesedni és lelkesíteniük kell — kávé helyett kognakot reggeliztek. Ez aggódó hangulat közepette — a nagy torony órája 9-et ütven — mint villámütésre ugrott föl az egész társaság és sietett a városház nagytermébe.

A láthatár borus volt, az eső sűrű apró cseppekben omlott alá. Gáspár János barátunk, ki a vármegye időjosa is egyszersmind — szászorosan kezdett dideregni — mert bizony szép hölgyeink keményen megakirozták s ő emiatti meglepetésében légköri tudományaiából — a közgyűlési teremig egy oly rögtönzött szabad előadást tartott, hogy szeretett elnökünk szép köz-

TÁRCZA.

Hogy lett a Detonata?

A természet e fenséges alkotása tövében, melyre mindenki csodás ámulattal tekint s a mely előtt a világ törvényeinek mólýságes titka után hiába kutat a szemlélő, féltében, féltalomban megjelent nekem a föld szelése s annak regéjét így adta elő:

Régen, nagyon régen, mikor még a római istenek járták, egyszer hogy, hogynem nagy patália eredt meg Vulkán ur házi tűzhelyén (épen mint néha nálunk is. Mert a tűz istenének ereiben is tüzes vér csergedezett s a világ legszebb asszonya, Venus mellett is megfelleledkezett a hitvesi köteleességről s mi türes-tagadás, bizony más szép szemekbe is gyönyörködött. Venus hiába pörlekedett, hiába pirongatta urát, a baj többször is megessett. Hiába fordult Jupiterhez, az istenek atyjához, ő sem tehetett semmit, nem mert tenni, mivel magának is több tört eserepe volt.

Végre a keresztyén világ hajnalával az egy isten a pogányokat istenivel együtt a sötét éjbe taszítá s a szigorú erkölcsbirtó, Vulkánt és kedvesét kővé változtatta) De a szerelem erejét teljesen megbénítani ő sem tudván, a mai Detonata, mint kőorgona emelkedik ki s hallatja esendes éjjelenként mélabus, fájó zenéjét, melyet csak a vele szemben levő, a könyökére busan támaszkodó Vulkán ért és hallgat meg.

sd.

Csiba Márton takarója.

Oh az a szerencsés takaró, ha puha gyapot lelkét urálna a gyarló emberi dícsvágy, a belé ömlő érzés egy paránya, csupa hála lenne én irántam, a ki el nem mulaszthatom a nagy közönség tudomására hozni, hogy egy takaró is, a maga semleges mivoltában, tökéletesen értéketlen, gyapot béléstű rongy darab, még csak nem is állat, az örök emlékezet sötét köntösét legyen képes a nyakába huzni valakinek.

Csiba Márton — no már róla el lehet mondani, hogy emberi állat-nem s kívánt annyit, büszke reá végtelenül, de kevesebbel is beérte volna, miután anyagi haszna ugy sincs belőle, ő pedig a szellemi-ke-re nem vesztegeti az idejét; egyszer tehette volna, a mikor elhatározta, hogy a szappan-utcában lakó Pergó Jucit elete párjával választja.

Vialis egy leány volt az, kiállott egy alkalommal az utcára, nagyon hiányos kőszűmben, ugy veszekedett Ekkor szerette meg Csiba Márton; ez épen neki való feleség volt, egy kevésbé pupos, egy kevésbé szeplős, egy kicsit a szája is nagy, de annál könnyebben foroghat legalább benne a nyelve.

S így történt, hogy egy alkalommal beállított Csiba Márton, megfogta a leány kezét. A legegyszerűbb ember lelke is felolvad a költőiségtől:

„Juczi, nálad nélkül a patakba ugrom.“ ... S azután folytatta: „elég nagy a portám, elég nagy a csűröm, naponta 20—30 emberrel dolgoztatok a mezőn, csak asszony hiányzik, akarsz-e az én portámon rendet csinálni?“

Pergó Juci elérékenyedett, naponta 20, esetleg 30 emberrel perelhetni, minden esetre szebb kilátás, mint egy néhány szolga legénynyel.

Tőle telhető gyorsasággal sietette a boldog nap elérékezését, végre megtörtént az is és még sok más minden.

Csiba Márton megígérte, ha asszony lesz a háznál ő majd a gazdaság mellett hivatal után is néz, mindjárt nagyobb az ember tekintélye, aztán meg van az anyagi haszon is, bizonyos hogy tks. ur lesz, hisz a mi azt illeti, tanult is ő valamikor, habár most nem is érzik ki belőle, mindegy, kevés idő múlva meg volt a hivatal is, gyarapodott a vagyon talán az ellenségei is, az ő osztályából, (más nem irigyelte.)

Egyszer egy elkeseredett cseléd ember felgyujtotta a csűrít, hogy aztán porig égett az egész telek ő arról már nem tehetett.

Az emberi állatot, ha megfordítjuk lesz belőle állati ember, helyesebben állatias, még helyesebben vad, kapzsi, ilyen volt már ekkor Csiba Márton, no de egy órával korábban kelt, egy órával később feküdt s pár év múlva ugy volt minden, mint régen, talán jobban. Csak a felesége lett egy kissé puposabb, no de ennek más is ki lehet téve.

Sokszor lekapta kócos fejéről a keszkenőt: „tesék elhinni épen egy hete, hogy nem fűsülködtem, nem érek rá, hiába, nagy a gazdaság, sok a tenni való.“ És az alatt ott ült, a szoba sepreten, az udvar takarítatlan, nem értek rá, a ház leomlott, az egyik fala lehasadt a földig s egy félméternyi elhajlás csinált.

gyűlési megnyitóját a nap is — mintegy varázsóra — kikandikált s a ködből is csak annyi maradt, mennyit egy kacsenjammeres gyomor rendszerint maga körül képzelni szokott. A sűrű éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó elhangzása után meghallgattuk a komoly és az egyesületi élet minden fontosabb hatását felölelő titkári jelentést dr. Varró Lászlótól. Hü képe volt az az alsófehérmegyei osztály pezsgő tevékenységének s a pénztárnoki számadásokról akkor győzöttünk meg — miként Csató János Varró Laczi és társaival nemcsak kitűnő turista elnök, de — Horvath Miklós pénztárnokával még zseniális finác is tud lenni. Az eddigi alkotások dacára ugyanis melyek közt a detonátai menedékházban az osztály 500 frttal szerepel, a pénztár deficit helyett még 600 frt forgalmi tőkével kamatozik. A kolozsvári központi E. K. E.-vel is megbirkóztunk. Alapszabályunk — ügyrendünk — egyetlen árva 5-ik §-a iránti komoly aggodalmát elosztattuk — mi engedünk a formában, a lelkes Radnóti titkár megbízásból engedett a lényegből. — Képzeltetni tehát — mily elkéserevést szült — mikor a differentia oka — formája és lényegében is megsemmisülvén ált előtűnt s mint a legjobb barátok fogtak ismét kezét Alsófehér és Kolozsvár. Ezzel a gyűlés elnök és a tisztikar sűrű éljenzése között eloszlott és sietett mindenki a Verespatak felé várakozó kocsikra.

D. e. 10 órákor már hosszú kocsisorban robbogott az abrudbányai előkellősséggel megszaporodott társaság Verespatak felé. Az eső épp elég volt arra, hogy a szebbnél szebb erdők között fölfelé vonuló utat pormentessé s a természet üde zöld köpenyegét még festőibbé tegye s a nap mosolygó arca mellett vidám hangulathoz értünk a 7 kilométer hosszú Verespatak határához „Verespatak torkolatához.”

A város határán Janky Kálmán előjáró a város nevében egy csinos beszéddel üdvözölte az egyesületet s annak élén köztisztelt és szeretetnek örvendő elnökét: Csató János urat megyénk népszerű alispánját, ki meghatottan, szép szavakban köszönte meg — szavait idézve — „e nem várt és páratlanul szép fogadtatást”. Beszédjét valamint őt és kedves vendégeinket zajosan éljenzette meg az egybegyűlt közönség s a fogadtatás díszének emelésére alakult s ott várakozó lovas banderium. A társaság ezután kocsikra telepedett. A menetet az előjáró és jegyző kocsija — bakkon diszbe öltözött és nemzeti színű zászlót tartó hajduval — vezette, utánok a járás derék főszolgabírájának kocsija, a melyben az alispán és főszolgabíró urak ültek, a kocsis balján diszbe öltözött huszárral, ki szintén zászlót lobogtatott; ezen kocsit az abrudbányai polgármester kocsija, bakkján diszbe öltözött és zászlót tartó huszárral s azt egy végtelennek látszó kocsisor követett. Impozans szép menet volt ez! Az elő lovagló felzászlóztott banderium a kanyargó uton gyönyörű látványt nyújtott az utána robbogó kocsisorral egyetemben. A

kir. bányához érve már meglepetés várt a társaságra. A bánya szája és az ut között egy igen csinos diszkapu volt felállítva „Isten hozott” felirattal, tetején egy óriási és igen szép bányász jelvényvel, oldalain bányász jelvényes nemzeti zászlókkal. Itt Szeff József róm. kath. plébános a bányabirtokosság nevében üdvözölte egy lelkes szép beszédben a társaságot s annak jeles elnökét, ki igen szép szavakban köszönte meg a bányabirtokosság figyelmességét. A kocsikról leszállott társaság egy része a kir. bányát megtekintendő: először az órházba vonult „bányatoiletet” csinálni. A társaságban jelenlevő szép hölgyek bájaiból ezen toilette sem volt képes valamit levonni, hanem annál inkább komikusabb alakokká változtatta át a férfiakat, kik közül leginkább kitűnt Abrudbánya szellemes és igen kedves plébánosa dr. Lukács Antal ur, kit egy iszonyu nagy báránnyal sapka, egy condra kabát oly havasi oláhvá változtatott, hogy az ott bémésködő „valódiakat” is egészen meglepte. Az általános metamorphozis általános derűtséget kelte: jó és vig kedélyvel a társaság azon része, mely még bányát nem látott, a kir. bánya derék főnöke: Mészáros Gyula és derék bányatisztje: Schmidt Géza vezetése alatt bányakocsikra ültek s behajtottak az örök éjjeli sötét bányába s mi, a többiek, kik már nemcsak láttunk bányát, hanem — székelesen mondva — ettünk is, künn maradtunk s a kocsik dübörgése, furtyuknak vízhangos dörmögése helyett, hallgattuk Gyucz zenekarának szebbnél-szebb fülbemászó dalait s a koromsötétség helyett élveztük augusztus havának leggyönyörűbb napjainak egyikét, kedélyesen diszkurálva vártuk vendégeink kijövetelét. Biz ez nem történt meg hamar, mert jó két toronyóra múlva jelezte a bánya szájánál levő ór, hogy már látszik a tárnán egy csillagszerű s mindinkább közeledő világosság. Kinyitattuk az ajtót s a zenekart odaállítva, a „Rákóczy” hangjai mellett fogadtuk az első, majd a második kocsit is, de már a harmadik kocsit nagy aggodalmakat okozott, — mint azt egy előre kijött vendég jelezte — a kocsis elé fogott ló elcsuszás közben elesett e miatt megrémülve vágat kifelé, a kocsin levő vendégeket óriási rémületbe hozva, mivel a kocsis már képtelen volt megfékezni. Többen leakartak a kocsiról ugrani, de ezt szerencsére megakadályozta a kocsin levő bányatiszt: Schmidt Géza ur hidegvérrel megtartva, lélekjelenlétét el nem veszítve erélyes hangon nyugodtságra intette méltán megrémült vendégeinket. Mi a bánya szájánál állva, hallottuk a vágató kocsis rémes dübörgését s a nők véres sikoltásait s nemsokára a bánya szájánál volt a megvadult paripa, a melyet az ott várakozó s nagyerejű bányász Huterer György rögtön zablány fogott és sikerült egy pár méternyire a bánya szájától megfékezni s így egy nagyobb szerencsétlenségnek elejét venni. Nemsokára az utolsó kocsis is szerencsésen megérkezve, újabb toilette csinálás után a bánya szája felett elvonuló ut mellett várakozó kocsikra ültünk s előbbi

sorrendben tarackdurrogatások között vonultunk fel a szépen fellobogóztott piacra. Itt a vendégek nagy része Imreh Károly főszolgabíró vendégszerető házához ment s ott már őket a főszolgabíró bájos nevével villásreggelire várták s igazi magyar vendégszeretettel kínálta és diktálták a vendégekre a jobbnál jobb ételeket és italokat. Elérkezve az ebéd ideje, vendégeink Verespatak bányaváros által rendezett diszbedre siettek. A kasszinó nagytermében volt terítve; 80 személy vett részt az ebéden. Az első toisztot Imreh Károly főszolgabíró mondta Ő Felségére, a melyet állva hallgatott végig a szép vendégereg; a második Raffay unit. lelkész mondta a kiránduló társaság s az E. K. E. alsófehérmegyei osztály derék s igazán fáradhatatlan elnökére: Csató János urra; Tóth Kálmán jegyző a vendégekre; Csató János alispán ur lelkes szép szavakban Verespatakot; dr. Lukács — Imreh főszolgabíró, Boér Béla pedig Verespatak előjáróját Janky Kálmánt és jegyzőjét Tóth Kálmánt elítette stb. stb. Az igazán jó ebéd végét nem tudták kedves vendégeink bevégni, mivel már esteledett, a „Csettyet” siettek megtekinteni. Ennek megtekintése után vendégeink egy része Abrudbányára ment vissza, más része pedig Imreh főszolgabíró házában pihentet volna át az éjszakát, ha tévedésből nem reggeli 3 órakor felkészenek vala le; ezen tévedés oka pedig: szíves vendéglátás s igazi magyar vendégszeretet. Másnap reggel 7 órakor Imreh főszolgabíró udvarán volt gyülekezési helye azoknak, kik Detonátára kiakartak randolni. Pontos időre ott is voltunk; lóra kerekedve neki vágattunk a hegyeknek s két órai folytonos lovaglás után regényes utunknak célját a Detonátát megpillantva, vágatva tovább lovagoltunk addig, míg az alispán urral az élén egy társaság zenekarral meg nem állított, éljenzéssel fogadva a Detonátáig le nem kísért. Itt már a szép menedékház előtt nyugsgött a sok nép; s az abrudbányai intelligencia teljes számban szép női-gyeivel s a festői öltözetű bucsumiak gyönyörű látványt nyújtottak. Fent a Detonata tetején épült kis házikóban is már igen sokan voltak s onnan gyönyörködtek és élvezték az isteni szép kilátást. Megérkezésünk után nemsokára az egész társaság a menedékház elé csoportosult s a társaságnak Csató János ur előadta röviden és velősen a menedékház felépítésének történetét. Ezután Radnóti Dezső E. K. E. főtitkára szólalt fel, előadva, hogy ő megbízás folytán átadja a menedékházat az alsófehérmegyei osztálynak s egyuttal ugyancsak megbízás folytán el is kereszteli „Csató menedékház”. Ezen elbeszélést követő lelkesedést leírni lehetetlen. Szűnnei nem akaró éljenzés után csak nagy későn tudott szóhoz jutni elnök Csató János ur, meghatottan köszönve meg E. K. E. figyelmességét és hivatalosan átadva az megörzés végett a verespataki járás főszolgabírájának s felkérte a jelenlevő lelkészeket a menedékházat egy ima kíséretében felszentelni. Imreh főszolgabíró átvéve a menedékházat, lelkes szavakkal azon örvendetes kijelentést tette, miszerint a most elkeresztelt menedékház oldalán egy márványtábla fogja hirdetni nagys. Csató János urnak, ennek létrehozásában kifejtett fáradhatlan, nemes buzgalmát. Ezután Mózes Mihály abrudbányai unit. lelkész lépett elő s egy költői szépségű, gyönyörű imával felszentelte a menedékházat. Később pedig — az alispán ur óhajására, — bucsumi gr. kath. lelkész, Adámovits, román nyelven egyszerű szavakban szentelte fel. A társaságot kolozsvári Dunky fivérek le is fényképezték, mely után megvillásreggelítettünk, annak végeztével a társaság külön csoportokba oszolva egy része tánora perdült, másrésze a Detonata tetőre vagy annak aljában elterülő szőp erdőbe vonult. Fesztelenül, kedélyesen mulatott a társaság ebéd idejéig. Az ebédet Abrudbánya hölgyei állították és hozták össze, a bort és borvizet pedig Verespatak közönsége. Az ebéd lefolyása alatt Gyucz zenekara játszott s toisztokban nem volt hiány, de ezekről nem referálhatok, mivel azon szobában, hol én ebédeltem, egy néhány uri ember emelkedett hangulat és nagy lelkesültégükben oly nagy zaj csapott, hogy azokból egy szót sem érthettem. Csak mikor gyűjteni kezdtek, tudtam meg, hogy az elnök ur indítványára elhatározottat Ő Felsége látogatásának emlékére a „Detonata” aljában egy emlékoszlop felállítását, melyre a gyűjtés rögtön kezdetét is vette s körülbelül mintegy 60 frt e célra már ott összegyűlt a miben nagy érdem van dr. Lukács plébános urnak, ki szeretetreméltó módon csak amugy ugrasztotta ki zsebünkől a bankótákat és koronákat. Ebéd után ismét tánc és kirándulás. A táncban még az elnök ur is részt vett, magyaro-

Messze elkerülte mindenki, nehogy érintkezésbe jöjjön vele, félt hogy gyöngédtelen talál lenni, mint épen a gazdája.

Na de, ha begyűl a tavalyi kukorica ára, majd meg reperáltatja Csiba Márton, a mig palotát épít, jó lesz ez a ház így is. Abból a kukorica árából sok minden telt, telt arra is, a mire régen fájta a foga, egy szép piros, puha vattás paplanra.

„No aztán ennek gondját viseljétek, meg ne egye ám a penész, bele ne bujjék a poloska, tegyétek ki mindennap szellőzni.”

Csiba Mártonné kapva kapott rajta.

A kerítés mellett a szomszédban az aranyfejú napraforgók úgy is nagyon magasra nőttek, pedig ő milyen nagyon haragszik azért, elzárta a kilátást, illetve a belátást, hiba kukucska keresztül, csak a buja zöldet látta s a himbáló virág fejeket, az illat megcsapta az orrát sokszor, mindig bosszusan ment odább, az ő udvara is illatos! de eléggé ki volt fejlődve szaglási érzéke, hogy különbséget tudjon tenni.

No ez a paplan éppen kapóra jön, majd lehajolnak azok a bölíngató virágfejek s a mint rájok csapta nehéz rongy darabot, meg is hajolt szegény napraforgó egészen.

Az alatt a szomszédban Bánéknál nagy mozgás volt, a család számos tagja szétvált egyik aludni, másik álmodni, harmadik játszani ment, ebéd után egy óráig tehette mindenik azt, a mit akart. Az álmodozás volt a legkedveltebb, bele unt mindenik ebbe, abba s így az álmodozó leány újra és újra szötte az álomképeket, egyiknek a szálai elhúzódtak a következő napra, más szétfoszlott és ő elkezdte szövegetni mindig újra, türelemmel, kitarással.

Naponta végig nézte virágait, végig simogatta kedvenc állatait és más uap ugyan ezt a mulatságot kezdte előlről.

A mikor már csend volt, a legkisebb is szunyókált, a legnagyobbak meg éppen horkoltak, szép csendesen végig ment az udvaron, be a kertbe a kis udvaron csak félig volt árnyék, azok a szegény virág fejek úgy ellankadtak, lehajolt hozzájuk, oh a virág szép, kedves, a virágok talán éreznek is. beszélnek is és itt sok volt, kellett ide az a virág temetőbe korszorunak, annak a lánynak az édes apja fölé sirdomb borult régen. Lehet erre gondolt Csiba M. is, de várjunk.

Az a leány, mert tegyük hozzá azt is, nagy volt már, tehát már nem kötekedő gyermek, a mint feltelkint, meglátja a kerítés felett lógó paplant. A sok karótól hogy is tudták oda tenni, de reá tették, reá a szegény napraforgóra, arra a dus levelű paszulyra, oh, szegény virágaim!... de hogyan is lehet egy virágot megsajnálni, de hogy nem jutott eszébe, hogy Csiba Mártonnak felesége is van s a feleségének két szeme szokás szerint a deszka hasadékon, de hogy is nem gondolta meg, hogy azok oda át hiába várnak napok óta egyetlen egy kis csibét is, hogy aztán rendes szokás szerint korbácscsal addig verjék, míg a szeme kifoly, hogy nem tudta meggondolni!... Oh, nem! nem gondolt erre, reájok sem, megfogta az erős napraforgót s kiszabadította a paplan alól, a meredékes kerítésen megcsuszott a paplan, utánna kapott, hiába! suhin!... lent volt... No ekkor már eszébe jutott minden, ha azt odaát megtudják, no lesz itt mit hallani, csakhogy ő nem hallja, annyira nem alázza meg magát, hogy végig hallgassa. Lány. azt a hogy azok beszélnek, nem is hallgathatja végig. (Vége köv.)

san megfor menyecskét. lékét maguz. Negyed házi gazdák hová a társ ki tagjai az reskedelmi kedvességü.

Az elnö ter urat, ho s a kedvező már Ónagyn állott az egé adván, hogy talya ez évi az azzal ka együttesen ő hogy arra sz

Mi tudj ten, hogy eg mekkel és bennünket az ide, hanem méset anna be a szivekl

Bennün folytatja — ezen kies ki tudományoss kassága alap fejlődését, m azon urnöhö tulajdonosnö befolyásával

Mindket telgöket, me ter azon ör Kárpát egyt fogja. Ezután né ő nagym mutatván a után valamé örömrézt be Gyulafé saság, hogy oszoljanak is

Előbb a ósrégi vára. Andrászi Ma XVI. és XVI egyik a hies szük hosszú hosszú épüle térve négy sz képekkel, ez faliképekkel, Sokkal érdek épített fellegv tón, azután e dás záru ajtó sakok, lándzs mordályok v mintha nem tisztán tartva Ugyanitt több festmény is v öregé, aki eg muban sült p felesége is v tán. A falak lád szép arcú a Reichstadti egyenruhában diszitik. Rem nek egy nagy oma és aszta készült mellé mulatos élet egyenesen a A templomot rászi Manó d szik ebben. A

san megforgatva egy pár bucsumi csinos oláh menyecske. Esteledett az idő, egy szép nap emléket magunkkal vive — hazafelé indultunk.

Negyedik nap reggelén elbucszva a kedves házi gazdától, szép rendben robgott Zalathnára, hová a társaság megérkezve közakarattal fejezték ki tagjai azon óhaját, mikép az odaérkezett kereskedelmi miniszter Lukács Bélánál és kitűnő kedvességű neijénél tisztelkedjenek.

Az elnök rögtön meg is kérdezte a miniszter urat, hogy kegyeskedik-e a társaságot fogadni s a kedvező válasz megérkezése után csakhamar már Ónagyméltósága és nagyműveltségű neje előtt állott az egész társaság. Ennek nevében elnök előadván, hogy az E. K. E. alsófehérvármegyei osztálya ez évi gyűlését Abrudbányán tartván meg, az azzal kapcsolatos kiradulásától visszatérve együttesen óhajtották tiszteletüket tenni s köszönik, hogy arra szívesen adott alkalmat.

Mi tudjuk, folytatta az elnök igen talpraesetten, hogy egy miniszter előtt diplomatikus érzelmekkel és glacié kesztyűvel szokás megjelenni, bennünket azonban nem ilyen érzelmek vezettek ide, hanem olyanok, a milyeneket a szabad természet annak szépségei szemlélése alkalmával ves be a szívekbe, a melyek ösztintek és igazak.

Bennünket az őszinte tisztelet vezetett ide — folytatja — nem a miniszterhez, hanem megyénk ezen kies kis városának azon szülőltjéhez, ki nagy tudományossága, nemes jelleme és hazafiúi munkássága alapján méltó arra, hogy Magyarország fejlődését, mint egyik legfőbb tényező munkálja s azon urnához, ki mint a legszebb női erényeknek tulajdonosnője, nemes hivatását abban találja, hogy befolyásával minden hazafias célt előmozdítsion.

Mindketten látható örömmel fogadták a tisztelgőket, megjelenésüket megköszönték s a miniszter azon örvendetes ígéretet is tette, hogy a Kárpát egyület állásánál fogva is gyámolítani fogja. Azután elnök a jelenlevő nőket a miniszterné ő nagyméltósága, a férfiakat a miniszternek bemutatván a még néhány percig tartott társalgás után valamennyien e szíves fogadtatás feletti igaz örömeiket benyomásával vettek bucsut.

Gyulafehérvárra éppen jókor érkezett a társaság, hogy egymástól szíves bucsut véve, szétoszoljanak ismét otthonukba.

Nyári vándorlás.

(Folytatás.)

Krasznahoroka.

Előbb a Bebek család, azután az Andrásziak ósrégi vára. Mint hitbizományi birtok a néhai gf. Andrászi Manó tulajdonát képezte. Kapuja előtt a XVI. és XVII. századból való ágyuk hevernek, az egyik a híres Bebek-é volt. A kapun belépve szűk hosszú udvarba érünk. Balra felmenve a hosszú épületbe egy tágas konyhát s abból jobbra térve négy szobát találunk ugyanazon butorokkal, képekkel, ezüst edényekkel, ezüst domborművű faliképekkel, melyeket a középkorban használtak. Sokkal érdekesebb azonban a jobbra eső, sziklára épített fellegvár, melybe egy nehezen nyíló vasajtón, azután egy meredek lépcsőn ismét egy rozsdás záru ajtón juthattunk be. Az előszobában sisakok, lándzsák, mellvérték, kardok, csatakiégyók, mordályok vannak rakáson, porosan, rozsdásan, mintha nem volna egy hely, ahol szépen rendezve, tisztán tartva érdekes látványul fel lehetne állítani. Ugyanitt több régi, elég gyarló állapotban levő festmény is van, többek közt egy 175 évet élt öregé, aki egész életében csak tejet ivott és hamuban sült pogácsát evett, mindamelllett három felesége is volt. Hat szép szoba következik ezután. A falakat a Bebek, Andrászi s a rokon család szép arcképei, I. Napoleon, VII. Pius pápa, a Reichstadti herceg gyermekkori képe osztrák egyenruhában, gróf Andrászi Gyula stb. képei díszítik. Remek berakott butorok, Rákóczi Ferencnek egy nagy, csavart oszlopos, aranyos almárioma és asztala láthatók. Igen szép egy viaszból készült mellkép, mely egy Perényi grófnét bámulatos élethíven ábrázol. A hatodik szobából egyenesen a vártemplom chorusára lehet jutni. A templomot s a roppant nagy sirboltot gróf Andrászi Manó díszesen restauráltatta, egyedül ő fekszik ebben. A sekrestyében egy nagy üvegkopor-

sóban fekszik a híres Serédi Sofia, kinek szereplését Jókai írta le a „Lőcsei fehérrasszony” cz. regényében. Egy fekete fejkötős, fekete ruhába öltöztetett mumia most a regény hajdan szép hősnője; finom jobb kezét félig felemelve tartja, a bőr pergamenszerűen tapad a csontokra s csak az orr jobb cimpáján hiányos. Mészköbe vágott sirjának száraz, felbomlást kizáró levegője óvta meg az enyészettől. A vár többi része rom s 500 láb mély kútjából sem huznak több vizet, a mit a várt őrzők most elég fáradságosan a faluból hoznak fel.

Viator.

(Folyt. köv.)

Vadásztársulat Nagyenyeden.

A helybeli vadászokedvelők sajnosan tapasztalván az utóbbi években, hogy a rendszertelen vadászat és felügyelet hiánya miatt, a vadállomány szerfelett megapadt, még a mult év folyamán szervezkedtek Csató János alispán ideiglenes elnökelete alatt, s megfelelő alapszabályt alkotván, azt felsőbb jóváhagyás alá terjesztették, a mi megtörténtén, a 20 tagot számláló fiatal egyesület mult hó 10-én megtartotta alakuló közgyűlését. Elnöklő alispán felolvastatván az alapszabályokat, azon kijelentéssel hívta fel a közgyűlést a tisztikar megválasztására, hogy a netán benne összpontosuló bizalmat köszönettel veszi ugyan, de személyét mellőzni kéri, mert a fiatalabb erőknak ohajtana tért nyujtani.

A közgyűlés legnagyobb sajnálattal bár, de meghajolt ezen ohaj előtt s közfelkiáltással választotta elnökké dr. Varró László m. aljegyzőt, alelnökké br. Banffy Kázmér szolgabíró, titkárrá Horváth Miklós m. főszámvévót, vadászmeztérre Dezső Zsigmond m. főerdész, ügyészszé Müller Mihály ügyvédet és pénztárnokká Sombori Sándor rendőrkapitányt, — a választmányba pedig Tóth Miklóst, Varró Gerőt, Scheidel Józsefet.

Dr. Varró László maga és társai nevében megköszönvén a bizalmat, az elnöki széket elfoglalta s kezdetét vette az indítványok tárgyalása, melyek közül legnevezetesebb és általános helyesléssel fogadott az volt, hogy a közgyűlés a nyulvadászati tilalmat az állomány kímélése szempontjából saját vadászterületein (ez idő szerint Nagyenyed és Apahida) szeptember hó 1-ig kiterjesztette.

Az alapszabályokból — melyet különben lapunk hasábjain már jövő számunkon kezdve, egész terjedelmében közölni fogunk — célszerűnek látjuk a nagy közönség és érdeklődők tájékozására már most közölni a következőket:

A tagok száma 35-nél több nem lehet. Évi tagdíj 5 frt. Új tagokat két tag ajánlására a közgyűlés vesz fel szótöbbséggel, titkos szavazás útján.

A társulat tagja csak nagykoru egyén lehet.

A társulat vadászterületein csakis társulati tagok vadászhatnak, jogosult azonban minden tag, oly vadászokedvelők részére, kiknek lakhelyük a társulat vadászterületein kívül esik, az elnök beleegyezésével egy 3 napra érvényes, díjtalan vendégjegyet kiállítani.

A társulat szeptember 1-én megnyitó vadászatot rendezett kopókkal a Hellos alatt, melyen dacára a szakadó esőnek 8 tag jelent meg s reggeli 8 óráig, mikor az eső hazatérésre kényszerítette, sikerült 4 drb. tepsifülest terítékre hozni.

Örömmel üdvözöljük a fiatal társulatot, mely bizonyára a társadalmi életre is kedvező befolyással leend.

Vegyeshirek.

— **Kinevezések.** Főispán ő méltósága Kiss Bélát és Bakcsi Bélát megyei irnokokká, Páris Sándort és Gergely István díjnokokká nevezte ki.

— **Dömök Erzsébet** a helybeli polgári iskola új igazgatónője megérkezvén, azonnal hozzáfogott fontos hivatása teljesítéséhez. A tanrend megállapítása végett a tanító személyzetrel gyűlést tartott, melyet véglegesen a gondnokság állapított meg. A gondnokság nevében dr. Kovács Ödön üdvözölte az igazgatónőt, ki válaszában kijelentette, hogy legjobb törekvését és buzgalomát feladata megoldására fordítja, kérvén a gondnokság támogatását.

— **A helybeli városi elemi iskolához** az iskolaszék Barabás Erzsébet kitűnően végzett tanítónő-jelöltet választotta meg a férjhez ment Nagler Matild helyébe tanítónőül.

— **Kinevezés.** A p. ü. miniszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Kryewsky Gézá a gyulafehérvári m. kir. adóhivatal ellenőrt a segesvári m. kir. adóhivatalhoz pénztárnokká nevezte ki. A hivatal egy valódi szakférfit, odaadó kartársat, ösmerősei egy jó barátot veszítenek körükből. Gratulálunk.

— **A helybeli második ev. ref. lelkesítő állomásra** 13 pályázó közül. főtiszt Szász Domokos ev. ref. püspök elnökelete alatt f. hó 2-án kijelöltettek: Kiss Albert, Jancsó Lajos, Nagy Károly, Vásárhelyi Boldizsár, Zizjou Janos, Ujvári István, Zsigmond Károly, Csürös József.

— **Lelekési vizsgálatok.** Theologiai akademiánkban most folytak a lelkesítővizsgálatok. Pénteken volt a második lelkesítővizsga, melyet tízenyolcan tettek le és pedig a következő eredménnyel: jelesen 10, jól 7 és elégségesen 1. Gratulálunk az immár ecclesiákra távozó ifjaknak.

— **Borsay Samu** előnyösen ismert dal és zeneszerzőnk ma holnap versenyen fog a híres Straussokkal szép kompozitioinak számával. Egyszerre öt, igen csinosan kiállított, zongorára alkalmazott füzetet küldött be Baldi K. zeneműkiadó, a következő címek alatt: „Lepketáncz” Polka, mazurka, ajánlva Bisztricsányi Teréz k. a.-nak. „A rózsá alma” Valse. Bisztricsányi Katica k. a.-nak. „Mézeshetek” Polkafrancaise aj. léczfalvi Szacsavay Rózsika k. a. nak. Dalok, énekhangra zongora kísérettel: „Fülemile zeng” és „Kitejlett a rózsabimbó” nejeknek, Dombai Mariskának ajánlva. Végül pedig „Dal, virág és szerelem” keringő, melyből már a második ezer példány lett kibocsátva s ezt a nagyenyedi zenekedvelő nőknek ajánlja a szerző, kinek ohajtjuk, hogy mennél több maradó becsű szerzeménnyel örvendeztesse meg munkásságát érdeklődéssel kísért közönségét.

— **A kolera,** fájdalom az idén meglátogatta az erdélyi részeket is, különösen Kolozsvárt, minél fogva az egyetemet s az iskolákat általában nem nyitották meg. Így van Budapesten is, ámbar ott nincs veszedelem. Vármegyénk még kikerülte a bajt, de figyelmeztetjük a közönséget óvatosságra s a hatóság rendelkezeteinek pontos teljesítésére. Az iskolák is meguyiltak s ezen alkalomból vármegyénk alispánja felhívta a Bethlen-főiskolát, hogy általában, de különösen a kolera gyanus vidékekről érkező tanulókat orvosi felügyeletére gondot fordítson, lehetőleg ellenőrizze a gyümölcsesvést, s esetleg előforduló betegségről rögtön jelentést tegyen. A rendőrkapitánynak is meg lett rendelve, hogy a gyümölcsárulásra szigorúan ügyeljen és előzetes megtekintés és engedélyadás nélkül áruatlait ne engedjen.

— **Életmentő kereskedő.** Kevés hija volt, hogy nagyobb szerencsétlenség nem érte a most Verespatakon járt kárpátgyesületi tagokat. Bementek a kincstári bányába, a hol a bányából kijövet, az egyik ló megbokrosodott s elragadta a lóvonatu kocsit, a melyről a leghátul ülő Ferenczy Dezső biztosítási felügyelő leesett s az utána jövő kocsit menthetetlenül elgázolja s akkor a közvetlen utána haladó kocsit a rajta ülő hölgyeket a bánya falához csapja. Szerencsére azonban, hogy nagyenyedi kereskedő Vajda Péter hirtelen Ferenczy után kapott s ruhájánál fogva felemelte kocsijára. Így a nagy rémületnél egyéb baj nem történt.

— **Vérboszú, testvér-tesvérért.** Diódon Száva Vasziát Peszkár Petru és Petreusan Arion aug. 1-én főbeütötték a Peszkár Petru házában, hova halászat után betértek egy kis pihenésre, miközben többekkel együtt 7 liter pálinkát megittak. Szóbeli szó, ebből összeveszés lett, amit rémes verekedés követett, s ezt egy tökéletes agyonverés fejezett be. A tettesek azt vallják, hogy abbeli féltekben ütötték fíbe kedves rokonukat, mivel attól tartottak, hogy Száva Vasziát, ki ismeretes verekedő ember volt, borzasztó dühében agyonverni öket. Szávát szépen eltemették, de a cine mintye erősen dolgozott; s csak alkalomra várt. Aug. 27. 28-ra viradó éjjel Peszkár Nikolaj juhásztor Peszkár Petrunak, az egyik agyanverőnek testvére, a mezőn juhait mellett aludt két fiuval. Oda ment Száva Dumitru — Vasziát öccese egy Bona Juon nevű eigánnyal; Peszkár Nikolaj a kutyák ugatására felébredvén, eléjükbe ment, mire Száva Dumitru a szerencsétlen Száva Vasziát testvére, 6 lövetű revolverből hatszor reálított, de mivel azonnal nem halt meg, bottal verték agyon. A bünyvizsgálatot Vincenti Lajos n.-enyedi kir. jbirósági albiró vezette dr. Rotarides Mihály alügyész közbejöttével. A vizsgálat rendjén dr. Winkler Albert és dr. Mátás Mihály orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen ember halálos lövések és ütések folytán halt meg, minél fogva a tettesek most a járásbiróság fogházában várják a verboszú móltó büntetését.

— **Gyulafehérvár városi monographiájának II. kötetéhez** az anyagot Király Pal gymn. igazgató, ki annak megírója, a nyári szünidő alatt győjtötte össze, szorgalmasan átkutatva a levéltárt. Mint tudjuk e monographia az 1000 éves jubileum emlékére íratik s így mind a négy kötetnek ez alkalommal kell kész lennie; a városi tanács készséggel engedte át a levéltárt nevezett történeésznak, ki különben a katonai levéltárban is igen sok anyagot talált. A második kötet a jövő év tavaszán fog megjelenni. (Gy. H.)

— **A nagyenyedi kereskedő és kereskedő ifjak** által 1393 augusztus hó 20-án a maroszentkirályi tüzkarosultak javára rendezett nyári táncmulatságon felülízetők névsora: Wachler és Löwy Anderköztelek 3 frt

„Közérdek.”

Gerhardus és Fiai Budapest 2 frt, Magyar Petrol. Ipar részvénytárs. Budapest 2 frt, Hoffmann és Kohn Budapest 2 frt, Mauthner Ödön Budapest 2 frt, Lustig és Beck Budapest 2 frt, Kaun Lajos Budapest 2 frt, Leitner M. L. és fia Budapest 2 frt, Bánhegyi V. Budapest 2 frt, Klingerhuber János Bécs 2 frt, Deutch K. J. Nagyvárad 2 frt, Schneider G. A. Budapest 2 frt, Strobentz testvérek Budapest 1 frt, Grünvald és Eisler Budapest 1 frt, Stern József és testvére Budapest 1 frt, Gáll Miksa Budapest 1 frt, Dörner és Steiner Budapest 1 frt, Mauthner testvérek és fia Budapest 1 frt, Nárz és Singer Budapest 1 frt, Koppel Benedikt és fia Bécs 1 frt, Schubert N. Bécs 1 frt, Frits testvérek Bécs 1 frt, Gutman Mór Budapest 1 frt, Bőjthe Gyula Bécs 1 frt, Törpányi János M.-Vásárhely 1 frt, N. N. utazó Bécs 60 kr. ifjú Winkler János 8 frt 80 kr. ifj. Cirner József 5 frt, Baldi Károly 5 frt, Korbuly Bálint 3 frt 50 kr., Bisztricsány Lajos 2 frt 50 kr., Werner Ödön 2 frt, Harmath Miklós 2 frt, Munkácsy Zsigmond 2 frt, Markovics Lajos 2 frt, Vajda Péter 2 frt, Wagner János 1 frt 80 kr., dr. Gerasin Emil 1 frt 40 kr., Lakatos József 1 frt 40 kr., Pogány János 1 frt 20 kr., Papp Gyula 1 frt, Papp Péterné 1 frt, ifj. Lázár Károly 1 frt, Maksay Gábor 1 frt, Incze István 1 frt, Czirner J. József 1 frt, Mátyás Lajos 1 frt, idős Kún József 1 frt, X. Y. 1 frt, Haas Vilmos 1 frt, H. J. 1 frt, Lux Endre 1 frt, Schuller Károly 90 kr., B. G. 80 kr., Mátyás Sándor 50 kr., Máthé István 50 kr., P. pp Simon 50 kr., öz. Gyalai Károlyné 40 kr., Matis Endre 40 kr., ifj. Kleinhempel Károly 40 kr., Plaesintár Károly 40 kr., Jégli Lajos 40 kr., Balla Béla 40 kr., Lőrincz István 40 kr., Hodi Ferencz 40 kr., ifj. Gajzágó János 40 kr., Papp Ferencz 40 kr., Reich Mihályné 40 kr., Konez Albert 40 kr., Adorján Elek 40 kr., Lugosy Boldizsár 40 kr., Fodor László 40 kr., Nagy Lajos 40 kr., Dondon V. 40 kr., B. H. 40 kr., H. B. 40 kr., Z. K. 40 kr., G. Z. 40 kr., R. G. 40 kr., Z. L. 40 kr., B. Z. 40 kr., ifj. Nagy Pál 40 kr., Albrechtovich Alfrédné 40 kr., Szőlősy Jánosné 40 kr., Székely Kalmán 40 kr., Lázár Adolf 40 kr., Török Bertalan 40 kr., Winkler János 30 kr., öz. Gerger Mórné 30 kr., Bodd Sándor 20 kr., Telegdi Árpád 20 kr., ifj. Lőrincz Károly 20 kr., Sándor Miklós 20 kr., Z. O. 20 kr., Hendel Jánosné 20 kr., Wagner Józsefné 20 kr. Összesen 108 frt 40 kr. A kik is fogadják a humanus cél érdekében hálás köszönetét a rendező bizottságnak.

Werner Ödön, pénztáros.

— **Intő-szó!** A „Pester Lloyd” aug. 24-iki számának „Biztosítás” című cikkében a nálunk működő amerikai életbiztosító társaságokról egy aktuális kérdést tárgyal, melyet a magyarországi biztosító közönség érdekeit érintő nagy fontosságánál fogva ezennel szintén közölünk. A „Pester Lloyd” a következőket írja: „Az életbiztosítási ágazatban kedvező halálesélyek mellett további haladás és a tőkéik gyarapodása mutatható fel. Komoly aggodalommal kísérik az életbiztosítással foglalkozó társaságokat a kedvezőtlen kamatozási viszonyok, tudvalevőleg egy körülmény, mely az életbiztosításra nagyon lényeges. Tekintettel az amerikai nagy krízisre, mely az ottani tőkebefektetések nagy értékcsökkenését okozta, helyén volna, hogy a Magyarországon működő amerikai életbiztosító társaságok a náluk biztosított felek megnyugtatósára, a pénzügyi állapotról felvilágosítást nyújtsanak, illetőleg igazolják, hogy a tengeren túli krízisek helyzetüket semmiben sem zavarták, a mi polgártársaink érdekeire valamiképen hátránnyal lehetne.

Piaci árak
Nagyenyeden, 1893. év augusztus hó 31-én.

Egy hektoliter tisztabuza	—	5	frt	—	kr.
„ „ elegy „	—	4	„	50	„
„ „ rozs	—	4	„	—	„
„ „ kukoriceza	—	3	„	85	„
„ „ zab	—	2	„	50	„
Marha hus kilója	—	—	—	44	„
Borju „	—	—	—	44	„
Sertés „	—	—	—	40	„
Egy köbméter fa	—	2	„	75	„

Felelős szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
Kiadótulajdonos: **WOKÁL JÁNOS.**

Hirdetések.
Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krtig postabér és vámmentesen; sima, csikós, kockázott és mintázott, damaszolt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kr bélyeg ragasztandó. (1)

Férfi s női betegségek,
mint bujakór, fekélyek, bőrkütegek; folyások és hólyag-hurut a legidültebb alakban is, nem a közönséges, hosszadalmas befecskendezésekkel, hanem
irrigáló által saját készülékemmel s új gyógy mód szerint
vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is
alaposan s sikeresen
kezeltek. Stricturák, az agykóiban fellépő vizeleti nehézségek; agybeszennyezés, álmint nem gyengességgel párosult gerinebajok
galvano-mechanikai módon
sikeresen gyógyítottak.
Orrfékélyek s orrnak bedugulása, valamint a szájszarnak bűzösége az általam feltalált s több 100 esetben kitűnő eredményt használt
orrosapkészülékemmel
rövid idő alatt alaposan gyógyítottak.
Galandférgek, melyek a legerősebb kuráknak ellenálltak, németországban készült gyógyszerrel 3 óra alatt gyökeresen eltávolítottak.
Dr. Fischer Adolf, orvos-sebész tudor, műtő- s nőgyógyász. a „Nyilvános gyógyintézet”-nek rendelő főorvosa s specialista 27 év óta.
Budapesten, Ó-utca 5. sz. I. em. Rendel. d. u. 2-5-ig.
Csak díjazott levelekre válaszolok s gyógyszeréről is gondoskodom. 3-26

Sz. 2542. közig. 1893.

Hirdetmény.
Alóírt városi tanács ezennel közhírré teszi, hogy **Abrudbányán egy ujonnan felépítendő városház és iskola** felépítésére
pályázatot hirdet, felszólítván az építési vállalkozókat, hogy a kérdéses épületek felépítésére vonatkozó írásbeli zárt ajánlataikat legkésőbb
1893. évi szeptember hó 30-án
délután 5 óráig a tanács iktató hivatalához adják be.

Az árlejtés feltételei a következők:
1) Kikiáltási ár a megállapított költségvetésben részletezett összes anyag és munkadíj. **a) a városházhoz 18000 forint, b) az iskolához 24000 forint** van előirányozva.
2) Csak írásbeli zárt ajánlatok fogadtnak el, melyre egy 50 krajczáros bélyeg ragasztandó, a külső borítékra pedig ez a czim irandó: **Abrudbánya rendezett tanácsu város tekintetes tanácsához. Írásbeli zárt ajánlata N. N. építő vállalkozónak 2542/893. közig. számú felszólítására.**
3. Építő vállalkozónak ki kell jelenteni, — hogy a tervrajzot, a költségvetést és szerződési feltételeket megtekintette, azokat ismeri s azoknak magát aláveti.
4) Csak az összes munkára fogadtatik el ajánlat, még pedig csak is arra jogosított szakiparostól (építőmestertől).
5) A kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok nem fogadtnak el.
6) A vállalkozó, **ki az 1893. évi október hó 1-én délelőtt 10 órakor tartandó árlejtésben részt vesz, köteles ajánlatában az előirányozott összeggel szemben betű és számjegyekkel kifejezni azt a százalékot, melyet ebből az összes munkadíjból elenged.**
7) A tervrajzok, költségvetések és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemásolhatók a tanács iktató hivatalában folyó évi szeptember hó 1-től folyó évi szeptember hó 30-áig.

Abrudbányán, 1893. auguszt. 17-én.
A városi tanács.
Boér Béla,
polgármester.

Egy jó családból való fiú 3-3
TANONGZUL,
azonnal felvétetik **Harmath Miklós** fűszer, festék, liszt és szövő-gyapot-áru üzletébe
NAGY-ENYEDEN.

9-9
A ZACHERLIN
vevésénél nagy figyelemmel kell lenni.

Vevő: . . . : nekem nem kell kibontott fűszerpor, mert én Zacherlint kértem! . . . Joggal dicsérik e különleges és kitűnő minden fűszer-elleni szert, azért csak lepecsételt és az üvegbe nyomott „Zacherl” névvel valót veszek. — Valódi kapható:

NAGYENYEDEN:	Winkler János Cirner J. József Bisztritsány Lajos	BALÁZSFALVÁN:	Sinberger Salamon Schieszl Károly Salman J.	GY-FEHÉRVÁRTT:	Szentgyörgyi A. Jakabfy Albert Nagy József
ABRUDBÁNYÁN:	Molnár Árpád uraknál.	GY-FEHÉRVÁRTT:	Frölich Gyula uraknál.	MAROS-UJVÁRTT:	Virág Tamás uraknál.

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1893.

Szer
A KIA
lap s
közle
K
Wokál J
az elő
bérme
Kéirato

Csóka S
legjobb eg
gok között,
kolcra menne
Tudva l
megváltó hel
vezőtlen visz
Ki ne emléke
hatvanas éve
Jászai M., Öd
elle K., kit m
fel Mátrai G
be negyven e
negyvenes év
sokszor felke
és műkedvelő
ban és pártos
visszatérve a
1791—92-be
kiket a mosta
tónak sorába
Ugy talá
nevéssé vált
nagy csökken
adása alkalma
jó formán üre
szintén gyöng
mondhatjuk,
tok, kiket me
kell vallani, h
sem voltak ve
míleg kutatni
Sokan v
láttam ezt a
várt, minék
előadásban, z
Hát az igaz,
gora kísérettel
hát még ha a
sulat sok száz
letei, miután a
marad a hasz
diszleteket, pé
lanak és puszt
színművekhez
igényeknek ne

T
Csiba
No de meg
volt, mert azt h
ezek is, csakhog
mindjárt Csiba
is az ő osztályáb
A mint meg
telen nagy szeret
hogy mi fölé vol
hogy azon az ud
tiszttára seperve,
paplan, arról má
egyszer csak bele
Milyen rém
„Márton! B
Csiba Márto
mutasd meg hogy
„A paplant?
lépésben már fen
emelve megarsa
Bán Anna r
az az ember, hog
vele és most érte
az ember ott fönt,
kérem, az inge (m
gát, touristá inget
cipőt, hiába nó.) te